

กลวิธี การปิดทอง พื้นผิวไม้

กลวิธีการปิดทองบนพื้นผิวไม้

ต้นแบบที่นำมาใช้ในการสาธิตในการปิดทองเป็นองค์พระไม้สัก

ขนาดความสูง 8.5 นิ้ว กว้าง 4.5 นิ้ว

พื้นผิวขององค์พระเนื้อไม้มีความแห้งมีร่องรอยของ เครื่องมือที่ใช้แกะสลักอยู่ในบางส่วน ที่สามารถใช้ กระดาษทรายขัดแต่ง ผิวให้เรียบ จะทำให้ร่องรอยของเครื่องแกะหายไปบางส่วนได้

1. การขัดด้วยกระดาษทราย

การขัดแต่งพื้นผิวไม้ก่อนที่จะทำสีรองพื้นจะมีขั้นตอนการทำงานดังนี้ การขัดหยาบ ขัดเรียบ ขัดละเอียด ขัดหยาบ เริ่มจากการขัดตามจุดบกพร่องที่เป็นร่องรอยเครื่องมือแกะสลัก บนพื้นผิวขององค์พระ การลบรอยจากเครื่องมือ ให้ใช้กระดาษทรายเบอร์ 120 แต่หากผิวหยาบมาก ก็ให้ใช้ เบอร์ 80 ทำการขัดพื้นผิวไม้ก่อน แล้วตามด้วยกระดาษทรายเบอร์ 120

การขัดผิวไม้ให้เรียบ ให้ใช้กระดาษทรายเบอร์ 180 ขัดพื้นผิวไม้เบา ๆ เป็นการขัดลดหรือลบ รอยกระดาษทราย ในการขัดครั้งแรก ที่ใช้กระดาษทราย เบอร์ 80 – 120 ให้พื้นผิวมีความละเอียดและเรียบมากขึ้น

(การขัดกระดาษทราย ให้ขัดตามลำดับ อย่าขัดข้ามเบอร์กระดาษทราย เวลาขัดให้ตัดหรือพับให้เป็นรูปสี่เหลี่ยม ใช้ไม้เป็นตัวรอง หรือใช้พับทบไปมาแล้วลูบด้วยมือก็ได้)

2. การเตรียมพื้นผิวเนื้อไม้

เมื่อทำการขัดแต่งพื้นผิวเนื้อที่องค์พระเสร็จเรียบร้อยแล้ว ต่อไปเป็นเตรียมพื้นก่อนทำสีรองพื้น โดยการทาแลคเกอร์ เพื่อเป็นการเคลือบผิวเนื้อไม้ พื้นผิวขององค์พระเนื้อไม้ ก่อนที่จะนำมาทาแลคเกอร์ พื้นผิวเนื้อไม้จะต้องแห้งสะอาด ปราศจากฝุ่นและคราบไข รอยแตก หรือเสี้ยนไม้ต้องอุด แล้วจึงขัดไม้ด้วยกระดาษทรายให้เรียบ

การเคลือบผิวไม้เป็นป้องกัน เนื้อเยื่อของไม้ จากการทำลายของธรรมชาติ จุลินทรีย์ หรือเชื้อรา ที่มีใช้กันมาตั้งแต่สมัยโบราณ โดยการทาหรือเคลือบน้ำมันยารักลงบนผิวของไม้

ส่วนสารที่ใช้เคลือบไม้ในปัจจุบัน ได้แก่ สี และ น้ำมันรักษาเนื้อไม้ต่างๆ ที่มีให้เลือกใช้ตามประเภทของการใช้งานมากมายหลายชนิด ในการทำครั้งนี้จะใช้แลคเกอร์ ที่ผสมทินเนอร์ ใช้แลคเกอร์ ชนิด สำหรับทาภายใน

ทาสีแลคเกอร์เคลือบผิวไม้ ครั้งที่ 1

ทาสีแลคเกอร์เคลือบผิวไม้ ครั้งที่ 2

การเตรียมพื้นผิว

พื้นผิวที่จะทำการเคลือบผิวต้องแห้งสะอาด ปราศจากฝุ่นและคราบไข รอยแตก หรือมีเสี้ยนไม้ ต้องทำการอุด แล้วขัดเนื้อไม้ด้วยกระดาษทรายให้พื้นผิวเรียบ

การทาสีแลคเกอร์เพื่อการเคลือบผิวไม้

ก่อนใช้ควรเขย่าขวดก่อน เพื่อให้สีเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน หลังจากนั้นทาแลคเกอร์ด้วยแปรงขนอ่อน ขนาดเล็กให้ทั่วพื้นผิวของเนื้อไม้ ควรทาแลคเกอร์ประมาณ 2 - 3 ครั้ง แล้วปล่อยให้สี แลคเกอร์แห้ง ประมาณ 1 วัน

(ในการทาแลคเกอร์ ในแต่ละครั้งทิ้งระยะเวลาให้สีที่ทาแห้ง ประมาณ 15- 20 นาที)

3. รองพื้นด้วยสีกันสนิม ชนิดสีสเปรย์ WIN

ก่อนรองพื้นด้วยสีกันสนิม ชนิดสีสเปรย์ WIN

พ่นรองพื้นด้วยสีกันสนิม 1 ครั้ง

พ่นรองพื้นด้วยสีกันสนิม 3 ครั้ง

พ่นสีสเปรย์ รองพื้น WIN เสร็จเรียบร้อยแล้ว

การพ่นสีสเปรย์รองพื้น

1. ทำความสะอาดพื้นผิวที่ทาแลคเกอร์ ให้ปราศจากฝุ่นต่าง ๆ ผิวแห้ง
2. ควรทำการเชย้ากระป๋องสีสเปรย์ให้เสียงลูกแก้วดังประมาณ 2-3 นาที (ในขณะที่ทำการพ่นสีสเปรย์ ควรเชย้ากระป๋องสีสเปรย์เป็นระยะ ๆ ตลอดเวลา)
3. การพ่นสีสเปรย์ ควรให้มีระยะห่างจากกระป๋องสีสเปรย์กับองค์พระประมาณ 12 นิ้ว
4. การพ่นสีสเปรย์ควรพ่นสีสเปรย์ ครั้งแรกบาง ๆ แล้วทิ้งระยะเวลาห่างในครั้งที่ 2 ไว้ประมาณ 10 – 15 นาที แล้วจึงพ่นสีสเปรย์รองพื้นในครั้งที่ 2 ทับลงไป
5. เมื่อใช้งานเสร็จแล้ว ควรล้างหัวพ่นโดยการคว่ำกระป๋องลง กดที่หัวฉีดพ่นลมเปล่าออกมาเล็กน้อย เพื่อป้องกันหัวพ่นตัน
6. ควรพ่นสีสเปรย์ประมาณ 2 – 3 ครั้ง

4. รองพื้นด้วยสีสเปรย์ Leyland (L-02) BLACK

สีสเปรย์ Leyland (L-02) BLACK

พ่นสีสเปรย์ Leyland BLACK 1 ครั้ง บาง ๆ

พ่นสีสเปรย์ Leyland BLACK 2 ครั้ง

พ่นสีสเปรย์ Leyland BLACK 3 ครั้ง

ก่อนการพ่นใช้สีสเปรย์ Leyland (L-02) BLACK รองพื้นให้ทำความสะอาด ให้ปราศจากฝุ่นต่าง ๆ ก่อน ในการพ่นครั้งแรกพ่นสีสเปรย์บาง ๆ ก่อนให้ห่างจากชิ้นงานประมาณ 1 ฟุต เว้นระยะเวลาแต่ละครั้งให้สีสเปรย์แห้ง 10 – 15 นาที ก่อนพ่นครั้งต่อไป

(การพ่นสีสเปรย์ Leyland สีดำใช้วิธีการแบบการพ่นสีสเปรย์รองพื้น)

อุปกรณ์ในการปิดทองคำเปลว

สี FLEX สีเหลือง

น้ำมันตังอิ้ว

การผสมน้ำมันตังอิ้ว ลงในสี FLEX สีเหลือง เป็นการช่วยให้สีมีความเหนียวนานมากขึ้น

อุปกรณ์การปิดทองคำเปลว

- สี FLEX สีเหลือง
- น้ำผสมสี (น้ำมันสน หรือทินเนอร์)
- น้ำมันตังอิ้ว
- พู่กันขนอ่อนขนาดต่าง ๆ

ทองคำเปลวแท้ 100 % ชนิดเต็มแผ่น

พู่กันขนอ่อนขนาดต่าง ๆ ใช้ในการกระทุ้งทอง

5. การทาสี FLEX (สีเหลือง) ปิดทองคำเปลว

วางบนฐานทาสี FLEX (สีเหลือง)

ทาสี FLEX (สีเหลือง) รอปิดทองคำเปลว

1. ใช้สี FLEX (สีเหลือง) ขนาดปริมาณสุทธิ 0.946 ลิตร ทำการเขย่ากระป๋องสี FLEX (สีเหลือง) ให้เนื้อสีผสมกับน้ำมันในกระป๋องก่อนเปิดใช้
2. ผสมน้ำตังอิ้ว ประมาณ 2 ซ้อมโต๊ะ ใส่ลงไปในการปอง สี FLEX (สีเหลือง) ทำการคนสี FLEX (สีเหลือง) ในการปองให้สีผสมกับน้ำตังอิ้ว (ทำการผสมให้นาน ๆ เนื้อสี FLEX (สีเหลือง) กับน้ำตังอิ้ว จะเข้ากันเป็นอย่างดี)
(น้ำตังอิ้วน้ำ จะมีคุณสมบัติ ในการทำให้เนื้อสีมีความเหนียวยาวนาน)
3. ก่อนทาสี FLEX (สีเหลือง) ที่ผสมน้ำมันตังอิ้ว ลงบนองค์พระให้ทำความสะอาดให้ปราศจากฝุ่นต่าง ๆ บนพื้นผิวขององค์พระ
4. นำสี FLEX (สีเหลือง) ที่ผสมน้ำมันตังอิ้ว นำองค์พระที่รองพื้นด้วยสีสเปรย์ Leyland (BLACK) มาวางบนบนภาชนะหรือฐาน ไว้สำหรับรองทาสี FLEX (สีเหลือง)
5. ในการทาสี FLEX สีเหลือง ที่ผสมน้ำมันตังอิ้ว นั้นให้ทาจากด้านล่างจากฐานขององค์พระขึ้นไปหาด้านบนองค์พระ การทาจะต้องทาสี FLEX (สีเหลือง) ให้สีมีความสม่ำเสมอกันระว่างอย่าหลงลืมส่วนใดส่วนหนึ่ง ทุกมุมขององค์พระ ตรวจสอบจุดต่าง ๆ ให้ทั่ว ระว่างอย่าให้สี FLEX (สีเหลือง) ไหลเป็นทาง ถ้ามีจุดที่สี FLEX (สีเหลือง) ไหลเป็นทาง ให้ใช้ฟู่กันระบายทับแก้ไขก่อนที่สี FLEX (สีเหลือง) จะแห้ง
(การทาสี FLEX (สีเหลือง)จะต้องใจเย็น ๆ ในการทาสี)

6. การปิดทองคำเปลว

1. เมื่อทาสี FLEX สีเหลือง ที่ผสมน้ำมันตังอ้วเสร็จแล้ว ให้ตั้งทิ้งไว้ในที่ ๆ มีอากาศถ่ายเทสะดวก สี FLEX จะค่อย ๆ แห้ง ทิ้งไว้ประมาณ 3 ชั่วโมง ถึง 3 ชั่วโมงครึ่ง โดยทดลองใช้นิ้วมือสะอาดสัมผัส ดูว่าสี FLEX เริ่มแห้งหรือยัง ถ้าเริ่มแห้งจะมีกลิ่นสี FLEX โขยออกมาให้ได้กลิ่นสี
2. ถ้าสัมผัสที่ผิวของเนื้อสี FLEX ถ้าสี FLEX ยังมีความเหนียวอยู่ก็ต้องรอเวลาต่อออกไปอีกสักกระยะหนึ่งประมาณ ครึ่งชั่วโมง รอให้สี FLEX แห้งมากขึ้นอีก จึงค่อย ๆ มาสัมผัสที่ผิวของเนื้อสี FLEX อีกครั้ง ถ้าไม่มีความเหนียวแล้ว ให้ปิดทองได้เลย
3. สี FLEX สีเหลือง ที่ผสมน้ำมันตังอ้วจะมีระยะเวลาแห้งอยู่ที่ประมาณ 3- 4 ชั่วโมงจึงจะสามารถทำการปิดทองได้
(อย่าตั้งทิ้งไว้ในห้อง หรือในสถานที่ ที่อากาศไม่ถ่ายเท จะทำให้การแห้งของสี FLEX นั้นเกิดการแห้งช้ามาก)
4. ถ้าเกิดการผิดพลาดในการผสมน้ำมันตังอ้ว จะทำให้สี FLEX (สีเหลือง) ไม่แห้งในระยะเวลาประมาณ 3 – 4 ชั่วโมง สี FLEX (สีเหลือง) ยังมีความเหนียวอยู่มากเกิดขึ้นจากการผสมน้ำมันตังอ้วมากเกินไป ก็ไม่สามารถทำการปิดทองคำเปลวได้จะต้องตั้งองค์พระทิ้งไว้เลยปล่อยให้สี FLEX (สีเหลือง) แห้งไปเอง
5. กลับไปแก้ไขในขั้นตอน การผสมน้ำมันตังอ้ว ลงในสี FLEX สีเหลือง ใหม่ โดยการเพิ่มสี FLEX (สีเหลือง) ลงในกระป๋องสี หรือเติม - ผสมน้ำมันสน น้ำมันทินเนอร์ เพิ่มลงไปเนื้อสี FLEX (สีเหลือง) เป็นการแก้ปัญหาเบื้องต้น

7.การปิดแผ่นทองคำเปลว

เมื่อสี FLEX แห้งไม่เหนียวติดมือแล้ว ก็สามารถทำการปิดทองได้

1. ให้ใช้ทองคำเปลว 100 % ชนิดเต็มแผ่น
2. นำมาปิด โดยการเปิดทองคำเปลวที่ละแผ่น ปิดทับลงบนชิ้นงานที่ทาสี FLEX ไว้
3. เริ่มจากการปิดแผ่นทองคำเปลวจากด้านล่าง ที่ได้เริ่มการทาสี FLEX ปิดทองไว้ เป็นจุดเริ่มต้นค่อย ๆ ปิดอย่างใจเย็น ๆ ช้า ๆ ที่ละชั้น
4. ปิดทองคำเปลวเรียบที่ละแผ่น ซ่อมทับกัน เรียบการปิดแผ่นทองคำเปลวจากล่าง ขึ้นเป็นแถว ๆ ไปหาด้านบนที่ละชั้น ๆ จนไปถึงด้านบนสุดของชิ้นงาน
5. ถ้ามีให้ใช้แผ่นทองคำเปลวปิดทับลงไปตรงช่องว่างที่มองเห็นเนื้อสี FLEX ที่ทาสีไว้ ให้ทั่วชิ้นงาน (ให้ระวังรอยต่อระหว่างแผ่นทองคำเปลว จะต้องให้ต่อกันอย่างสนิท อย่าให้เกิดช่องว่างรอยปิดทอง)

6. เมื่อปิดแผ่นทองคำเปลวจนครบทั้งองค์พระแล้ว ให้ใช้ฟู่กันขนอ่อนขนาดต่าง ๆ ที่เตรียมไว้ใช้ในการกระทุ้งแผ่นทองคำเปลวเบา ๆ
7. การกระทุ้งแผ่นทอง ด้วยฟู่กัน ให้ทำการกระทุ้งเบา ๆ ลงบนแผ่นทองคำเปลวที่ปิดทับกันอยู่ เป็นการกดแผ่นทองคำเปลวให้ติดลงบนผิวของสี FLEX (สีเหลือง)

8. การใช้พุทักันขนอ่อนที่เตรียมไว้ โดยการใช้นิ้วมือที่สะอาดทำการกดหรือทำการกระทุ้งด้วยพุทักันขนอ่อนให้แผ่นทองคำเปลวติดลงไปแนบลงไปสนิทกับพื้นผิวของสี FLEX ที่ทำไว้
9. สามารถใช้ทองคำเปลวที่เกิดจากการปิดทองมาช่วยปิดทองได้โดยการใช้พุทักันที่ติดผงทองคำเปลวหรือใช้แผ่นทองคำเปลวทั้งแผ่น นำมากระทุ้ง ลงไปตามร่องลวดลาย ตามมุมต่าง ๆ ให้แผ่นทองคำเปลวติด จนทั่วชิ้นงานอย่าให้เกิดร่องรอยของเนื้อสี FLEX ให้เห็น
10. เมื่อทำการปิดทองคำเปลวเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ทำการตรวจสอบตามจุด มุม ต่าง ๆ ขององค์พระว่ามีส่วนใดส่วนหนึ่งหลงลืมหรือไม่ที่ได้ทำการปิดทองหรือหลงลืมอยู่หรือไม่

องค์พระที่ทำการปิดแผ่นทองคำเปลวเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ข้อควรระวังในการปิดทอง

1. การทำพื้นผิวของชิ้นงานอย่าให้มีรอยเสี้ยน ไม้หรือรอยเครื่องมือแกะสลักหลงอยู่ เพราะจะทำให้พื้นผิวไม่สวยงาม
2. การทำสีรองพื้นไม่ว่าจะเป็นทาแลคเกอร์ การพ่นสีสเปรย์ Leyland BLACK ก็ดี จะต้องทำตามขั้นตอนการทำงานทุก ขั้นตอน จะได้ไม่เกิดการเสียหายหรือสีไม่แห้งสนิทได้จะเป็นเหตุให้การปิดทองค่าเปลวได้ผลงานออกมาไม่ดี
3. การผสมน้ำมันตังอิ้ว ลงในสี FLEX สีเหลืองจะต้องมีการทดลองว่าเมื่อผสมเสร็จแล้ว ให้นำมาทาลงบนพื้นผิวที่เตรียมไว้ ว่าระยะเวลาของ FLEX สีเหลืองใช้เวลานานอีกชั่วโมงที่สามารถทำการปิดทองค่าเปลวได้ ถ้าระยะเวลาสีแห้งเร็วมากเกินไปก็ทำการเพิ่มน้ำมันตังอิ้วลงไปอีก ถ้าระยะเวลาสีแห้งนานเกินไปให้ใส่น้ำมันสนเพิ่ม หรือใส่น้ำมันทินเนอร์ เป็นการแก้ไขส่วนผสมเบื้องต้น
4. แผ่นทองค่าเปลวที่ใช้ในการปิดทอง ควรซื้อแผ่นทองค่าเปลวชนิด 100 % เต็มแผ่น